

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Š. S.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. M. J., advokátom so sídlom vo V., proti žalovanej **M. C.**, bývajúcej vo V., zastúpenej JUDr. J. U., advokátom so sídlom vo V., **o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4 C 209/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. apríla 2013 sp. zn. 20 Co 180/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom z 30. novembra 2010 č. k. 4 C 209/2010-46 (v poradí prvým) žalobu žalobcu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Vo svojom odôvodnení uviedol, že vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, oboznámením písomných dôkazov a to čestným prehlásením žalobcu zo dňa 11.2.2002, poštovými poukážkami zo dňa 20.2.2002 a dňa 18.3.2002, potvrdeniami obce S. zo dňa 4.3.2008 a dňa 19.10.2004, výpismi z listov vlastníctva č. X. a č. X. k. ú. S., dedičským spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1 D 607/1999, listom žalobcu zo dňa 18.3.2008, návrhom kúpnej zmluvy datovanom 2.6.2008 predloženom na pojednávaní, kópiou katastrálnej mapy na parcelu č. X. k. ú. S. zo dňa 5.3.2008, kópiou geometrického plánu č. X. zo dňa 6.12.2006. Uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobe nie je možné vyhovieť. Zaplatenie časti kúpnej ceny za uvedené nehnuteľnosti ako aj tvrdenie žalobcu, že rodinný dom rekonštruoval a cítil sa byť jeho vlastníkom, keďže rekonštrukčné práce vykonával v dobrej viere, je z hľadiska nadobudnutia vlastníctva uvedených nehnuteľností bez právneho významu,

keďže na zmluvný prevod sa vyžaduje písomná zmluva o prevode nehnuteľnosti, pričom však ani sama osebe ešte nemá za následok nadobudnutie, resp. prevod vlastníckeho práva, ale musí k nej pristúpiť ďalšia právna skutočnosť – vklad do katastra nehnuteľností, ktorý má konštitutívne účinky. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, súd žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníctva zamietol. Z dôvodu nepredloženia špecifikácie trov konania v lehote určenej zákonom súd náhradu trov právneho zastúpenia žalovanej nepriznal.

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 22. decembra 2011 sp. zn. 20 Co 15/2011 potvrdil rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby k pozemku a druhým výrokom rozsudok súdu prvého stupňa v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil v rozsahu zrušenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom zo 14. júna 2012 č. k. 4 C 209/2010-88 (v poradí druhým) žalobu žalobcu zamietol. Vyslovil, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti rozsudku. Vo svojom odôvodnení uviedol, že vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, výpoveďou žalovanej, výpoveďou svedkyne M. S., oboznámením písomných dôkazov a to čestným prehlásením žalobcu zo dňa 11.2.2002, poštovými poukážkami zo dňa 20.2.2002 a dňa 18.3.2002, potvrdeniami obce S. zo dňa 4.3.2008 a dňa 19.10.2004, výpismi z listov vlastníctva č. X. a č. X. k. ú. S., dedičským spisom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 1 D 607/1999, listom žalobcu zo dňa 18.3.2008, návrhom kúpnej zmluvy datovanom 2.6.2008 predloženom na pojednávaní, kópiou katastrálnej mapy na parcelu č. X. k. ú. S. zo dňa 5.3.2008, kópiou geometrického plánu č. X. zo dňa 6.12.2006. Ďalej uviedol, že žalovaná sa so žalobcom dohodla, že mu predá rodinný dom za 100 000 Sk, ale len čisto rodinný dom, pričom žalobca jej dal zálohu, ktorá mala poslúžiť na to, že povypláca príbuzných, vybaví papiere a potom uzavrie kúpnu zmluvu. Žalovaná teraz nechce prevziať zvyšných 24 000 Sk, pretože nechce s nimi nič mať. Súhlas na rekonštrukciu rodinného domu nedala, žalobca začal rekonštrukciu bez jej vedomia. Sumu 74 000 Sk, ktorú ako zálohu dostala od žalobcu žalobcovi nevrátila. V roku 2002 neboli všetky nehnuteľnosti na nej, preto žiadnu kúpnu zmluvu nepodpisovala. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že k uzavretiu žiadnej kúpnej zmluvy rodinného domu č. X. nedošlo. Neexistuje žiadna kúpna zmluva ani darovacia zmluva, ktorá by svedčila o tom, že vlastnícke právo prešlo na žalobcu. Pokiaľ ide o čestné prehlásenie, ktoré bolo napísané JUDr. V. Z., z výpovedí jednoznačne vyplynulo, že išlo nie o kúpu, ale iba o poskytnutie zálohu na budúce uzatvorenie kúpnej zmluvy. O tom svedčí aj skutočnosť, že žalobca, resp. jeho právny zástupca chodil za

žalovanou a predkladal jej vyhotovený rovnopis kúpnej zmluvy, čiže samotný žalobca kvalifikoval alebo označil jednoznačne čestné vyhlásenie iba ako preddavok na zaplatenie kúpnej ceny a nie ako listinu, ktorá by ho oprávňovala k tomu, aby na základe nej nadobudol vlastníctvo k predmetnému domu. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že predmetom konania po rozhodnutí odvolacieho súdu ostalo iba určenie vlastníckeho práva k rodinnému domu s č. X. postaveného na parcele CKN č. X. o výmere X. m², zapísaného na LV č. X. k. ú. S.. Súd ďalej uviedol, že po vykonanom dokazovaní a po aplikácii interpretačného pravidla v zmysle § 35 OZ vyplynulo, že čestným prehlásením zo dňa 11.2.2002 žalobca sa zaviazal do konca februára 2002 vyplatiť žalovanej sumu 50 000 Sk ako polovicu kúpnej ceny za kúpu rodinného domu č. X. v obci S. s tým, že druhá polovica bude vyplácaná v mesačných intervaloch počnúc marcom 2002 vo výške 10 000 Sk, pričom na uvedenej listine sú podpisy oboch účastníkov konania. Zároveň z výpovede žalovanej na pojednávaní vyplynulo, že žalovaná bola ochotná odpredať žalobcovi rodinný dom tak, ako sa dohodli, teda za sumu 100 000 Sk. Z uvedeného vyplýva vôľa žalovanej uzavrieť kúpnu zmluvu k predmetnej nehnuteľnosti so žalobcom. Avšak uvedené ešte neznamená, že došlo k platnému uzavretiu kúpnej zmluvy. Vôľa oboch strán teda smerovala k uzavretiu kúpnej zmluvy v budúcnosti, keď už žalovaná mala byť vlastníkom predmetného rodinného domu. Záverom tejto časti súd uviedol, že považoval čestné prehlásenie zo dňa 11.2.2002 za zmluvu o budúcej zmluve a zložení preddavku na kúpnu cenu na kúpu rodinného domu číslo X. v obci S.. Zhoda vôle strán predbežnej zmluvy smeruje k tomu, že účastníci v časovo ohraničenej budúcnosti uzatvoria hlavnú zmluvu s vymedzením jej podstatných náležitostí. K uzavretiu hlavnej zmluvy v rámci dohodnutej doby potom dochádza na základe návrhu a jeho akceptácie, k čomu však nedošlo. Ak však v dohodnutej dobe povinná strana návrh s dohodnutým obsahom na uzavretie hlavnej zmluvy neprijme, môže sa zmluvná strana domáhať svojho práva na súde. Žalobou môže žiadať, aby súd svojím rozhodnutím nahradil chýbajúci prejav povinnej strany. Žalobu možno podať do jedného roka. Táto lehota začína plynúť nasledujúcim dňom od konca dohodnutej doby, dokedy povinná strana mala možnosť i povinnosť záväzkov splniť. Berúc uvedené skutočnosti, súd žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia vlastníctva k rodinnému domu zamietol.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 18. apríla 2013 sp. zn. 20 Co 180/2012 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. V odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav, správne z neho vyvodil právne závery a vo veci aj správne rozhodol, pričom odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku, na ktoré

v ostatnom odkázal. Na zvýraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd poukázal na to, že žalobca nemohol nadobudnúť predmetnú nehnuteľnosť, rodinný dom, vydržaním z dôvodu neexistencie titulu pre vstup do oprávnenej držby.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca v ktorom navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne navrhol, aby odvolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu. Ďalej uviedol, že mu ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pre súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), a to konkrétne tak, že odvolací súd dňa 18. apríla 2013 rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania bez účasti žalobcu. Na konanie bol síce pozvaný a aj prítomný advokát žalobcu, ale ako sám žalobca uvádza, len za účelom vyhlásenia rozsudku. Ďalej namietal, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), z dôvodu, že súdy nesprávne posúdili skutočnosť, že medzi účastníkmi sporu nedošlo k uzatvoreniu kúpnej zmluvy a zároveň aj v časti nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu je rozhodnutím v súlade s právnymi predpismi, skutkový stav bol zistený správne a správne z neho boli vyvedené aj právne závery. Záverom navrhla, aby súd dovolanie žalobcu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie

prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z vyššie uvedených rozhodnutí. Prípustnosť dovolania preto z § 238 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných v'ád uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z v'ád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ s poukazom na § 237 písm. f/ O.s.p. namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, a to tým, že odvolací súd dňa 18. apríla 2013 rozhodol rozsudkom bez nariadenia pojednávania a bez účasti žalobcu. Na konanie bol síce pozvaný a aj prítomný advokát žalobcu, ale ako sám žalobca uvádza, len za účelom vyhlásenia rozsudku.

Odvolací súd v danom prípade vec prejednal a rozhodol 18. apríla 2013. Podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. v znení zákona č. 388/2011 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2012, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. ale v ostatných prípadoch (než sú uvedené v § 214 ods. 1 O.s.p.) môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Z dovolaním napadnutého rozhodnutia vyplýva, že a/ odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a že z tohto dôvodu nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ so zreteľom na povahu prejednávanej veci nič nenasvedčuje tomu, že by nariadenie odvolacieho pojednávania vyžadoval dôležitý verejný záujem, keďže nejde o veci týkajúce sa v rôznych súvislostiach väčšieho okruhu osôb, napr. spory týkajúce sa územného celku a pod. Dohovor o ľudských právach a základných slobodách a ani z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva nemožno vysledovať, že by sa malo na všetkých súdnych inštanciách pojednávanie vykonávať verejne. Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom.

Ako vyplýva zo spisového materiálu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené právnym zástupcom účastníkov konania dňa 6. marca 2013 (č. 1. 108 spisu). Napokon zo Zápisnice o vyhlásení rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. apríla 2013 (č. 1. 110 spisu) vyplýva, že sa tohto verejného vyhlásenia rozsudku obaja právni zástupcovia zúčastnili.

Postup odvolacieho súdu v danej veci bol v súlade s § 214 ods. 2 O.s.p., odvolací súd mohol vec prejednať a rozhodnúť bez nariadenia odvolacieho pojednávania a táto námietka dovolateľa je nedôvodná.

Z uvedeného vyplýva, že odvolací súd postupoval pri rozhodovaní v súlade so zákonom a týmto jeho konaním nemohlo u žalobcu dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom. Iné vady v zmysle § 237 O.s.p. dovolateľ nenamietal a nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalobca namietal nesprávne právne posúdenie veci, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne

posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvýš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu v súlade s § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky k návrhu žalobcu na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu uvádza, že nezistil splnenie predpokladov pre odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná však nepodala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania nevyčíslila.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2015

JUDr. Martin Vladik, v.r.

predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

